

Hlídaní se psem bude oficiální profesí

Hlídaní se psem bylo a je pro mnoho lidí zaměstnáním nebo jen přivýdělkem, přičemž tato profese nevyžadovala nějakou zvláštní přípravu, většinou jen proškolení zaměstnavatelem. Vše může být jinak, neboť od roku 2011 je profese psod bezpečnostní služby součástí Národní soustavy kvalifikací, a lze předpokládat, že podmínkou takového zaměstnání bude vykonání zkoušky a získání platného osvědčení.

„Stejně, jako byly upraveny podmínky pro získání živnostenského oprávnění a provozování koncesované živnosti Ostraha majetku a osob, očekává se přijetí novely upravující podmínky pro poskytování služby Psod bezpečnostní služby. Dle aktuálních informací podmínky pro provozování živnosti v této oblasti budou shodné s podmínkami Ostraha majetku a osob. Zákon tedy uloží povinnost prokazovat bezúhonnost a odbornou způsobilost podnikatelů i kvalifikaci jejich zaměstnanců,“ uvedla Ing. Vendula Vítová ze společnosti Arbeit CZ. A právě tato společnost jako první v ČR zorganizovala kurz zaměřený na získání kvalifikace Psod bezpečnostní služby. Uskutečnil se v Liberci od září 2013 do letošního února, kdy proběhly závěrečné zkoušky. Protože se jednalo o první kurz tohoto druhu, úspěšní absolventi získali novou kvalifikaci zdarma. Kvalifikační příprava byla spolufinancována z 85 % Evropským sociálním fondem a z 15 % státním rozpočtem ČR.

Druhé povolání

Mezi 13 zájemci o kurz byli aktivní kynologové i začátečníci. Nakonec jich kurz absolvovalo deset a ke zkouškám se dostavilo devět zájemců. Někteří absolventi se pro kurz rozhodli proto, že vykonávají službu se

Jiří Pešek se usmívá, zkušební komisař Jiří Rulc (vlevo) byl s odpověďmi naprosto spokojený.

Fenka německého ovčáka (čtvrtá zleva) posloužila u zkoušek dvěma psodům. To norma pro zkoušky připouští.

psem, jiní to brali jako záložní kvalifikaci, kdyby přišli o práci, kterou právě vykonávají. „Stavební truhláři jsou žádaní, jenomže stavební boom může jednou skončit, a já bych nechtěl být bez práce. Svou současnou profesi ani nemůžu vykonávat do vysokého věku, takže i z tohoto důvodu je dobré mít v záloze šanci na práci psod bezpečnostních služeb,“ uvažuje Jiří Pešek, který má

navíc jako sportovní kynolog k psům blízko. Stejně pohnutky k účasti měla i Petra Kožešníková, dispečerka logistiky velké liberecké firmy: „Kromě toho jsem bylo i dost zvědavá, co takový kurz obnáší a co nového se jako sportovní pejskařka dozvím a naučím.“ A zřejmě nebyla zklamaná, neboť se při praktických cvičeních přesvědčila, že její německý ovčák po pár nácvicích dokáže víc než vyšťekávat figuranta za maketami na cvičišti. Vyhledávání a označování ukrytých osob se totiž psod i psi učili v rozlehlých halách bývalé továrny a ovčák paní Petry patřil k nejlepším.

Přiměřené nároky

Kurz v rozsahu 88 hodin obsahoval 32 hodin teorie, 8 hodin komunikačních dovedností a ostatní hodiny byly určené pro metodiku a výcvik psů v poslušnosti a v obranách. Samozřejmě vše se zaměřením na praktický výkon služby se psem. V teoretických hodinách bylo do předmětu etologie mj. zahrnuto instinktivní chování psa, význam reflexů, podmíněné reakce, typy vyšší nervové činnosti podle Pavlova, habituace, výrazy psa jako příznak určitého vyladění, teritoriální chování, pasivní a aktivní obranná reakce. V předmětu teorie výcviku se požadovala znalost podmínek pro vytváření podmíněných reakcí, jak lze využívat ope-

Lektor Jiří Kolář se svým psem při zkouškách nejprve předvedl, jak by jednotlivé cviky měly vypadat.

Odložení psa je pro službu velmi potřebné.

Některé překážky byly snadné.

Ani netypické překážky nedělaly psům problém.

rantní podmiňování, dále znalost základních výcvikových metod, vysvětlení útlumů, znalost zásad výchovy šteněte atp. Nechyběly ani požadavky na znalost správné péče o psa, o jeho zdraví a výživu. Pro psodvody je zvláště důležitá znalost podmínek pro použití psa proti osobě, a to v souladu s § 28 (krajní nouze) a § 29 (nutná obrana) zákona č. 40/2009 Sb. Pokud by byl pes použitý nad rámec těchto ustanovení, mohlo by to mít pro psodvoda nepříjemné důsledky a třeba i soudní dohru pro ublížení na zdraví. Důraz na oprávněné použití psa byl kladen i při praktických nácvicích, neboť v kritických okamžicích se psodvod musí rozhodnout správně a přitom neprodleně. A k čemu potřebuje psodvod komunikační dovednosti? „Do hlídaného areálu mohou vniknout různí lidé s různou mentalitou, třeba i psychicky narušený člověk. A psodvod by se měl pokusit vyřešit situaci nejprve domluvou nebo alespoň nevyhrocovat konflikt až do agresivního chování přistižené osoby,“

vysvětlila lektorka komunikačních dovedností Renáta Havelková

Těžiště v nácvicích

Již z počtu hodin je zřejmé, že těžiště přípravy psodvodů bezpečnostních služeb je v praktických zaměstnáních se psem. V Liberci je vedl lektor Jiří Kolář, zkušený

Nalezení a označení osoby hodnotil zkušební komisař tentokrát jako učebnicové.

sportovní a policejní kynolog. „Příprava byla zaměřená na nezbytnou ovladatelnost psa ve službě, překonávání různých překážek a za nezbytné považují také spolehlivé odložení psa. V obranách je důležitý nejen výkon psa, ale také rozhodování psodvoda při konkrétním zákroku, tedy aby byl v souladu se zákonem. Všichni se také učili metodice výcviku, takže do určité míry by si každý absolvent měl poradit s přípravou nebo zdokonalováním svého psa,“ uvedl Jiří Kolář. Že všech šest žen a tři muži zvládli praktická zaměstnání dobře, stejně jako teorii, potvrdil zkušební komisař MV Ing. Jiří Rulc: „Někdo vynikl v teorii, někdo v praktické části zkoušky se psem, ale všichni získali Osvědčení psodvoda bezpečnostní služby zaslouženě. Musím pochválit i ty, kteří se psy dosud neměli žádné zkušenosti, jejich snaha byla příkladná,“ konstatoval zkoušející při závěrečném vyhodnocení.

text a foto: Josef Růžička